

REDACTOR
DR. ALEXANDRU RUSU

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BLAJ - JUDEȚUL ALBA DE JOS

MANUSCRISELE NU SE
== INAPOIAZĂ ==

Unitatea

Foaie bisericească-politică. — Apare în fiecare Sâmbătă.

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 120 Lei

Pe 6 luni . . . 60 Lei

Pe 3 luni . . . 30 Lei

Numărul 2.50 Lei

Pentru inserate se plătește 4 lei de șir garmond
La publicările ulterioare se socotește taxa jumătate

Ortodocșii la Mischiu.

— În atențiunea dlui Alexandru Constantinescu, ministrul agriculturii. —

(=) E vorba iar de un caz tipic — unul din cele multe, cari număr de număr ar putea să ne umple coloane întregi —, un caz care poate să pună de nou în deplină lumină opera *destrucțivă a propagandei ortodoxe*, inspirată de oameni orbiți de perspectivele unei dubioase glorii misionare, cari și-au pierdut, se vede, cu totul busola onor orientări cerute de interesele mari ale neamului.

La Mischiu, lângă Turda, unde câteva sute de Români stau alături de aproape tot atâtia Maghiari unitari, bine înstăriți de pe vremea dominațiunii ungare, s'a pornit mai nou o mișcare, pentruca în locul vechei biserici de lemn din 1796 să se ridice una nouă, mai potrivită cu vremile de azi și mai demnă pentru situația în care ne găsim ca neam stăpânitor de țară. Hotărârile luate în cauză de adunarea sătenilor români din Mischiu — toți credincioși ai bisericii noastre — n'au fost însă pe placul alor doi (!) indivizi și fiindcă majoritatea n'a înțeles să se conformeze dorinței acestora, și mai ales fiindcă s'a găsit cine să le împuiese capul cu câte versi-uscate, aceștia s'au rupt de biserica noastră trecând la ortodoxie.

„Izbânda“ a fost adusă numai decât la cunoștința Preasfințitului Ivan dela Cluj și acesta a luat îndată măsuri, ca pentru noua parohie ortodoxă pe care o plănuiește la Mischiu, să se facă exproprierile necesare. Urmasrea a fost, că organele dela Turda ale reformei agrare, cari la repeșitele rugări ale credincioșilor noștri de-a li-se da terenul de lipsă pentru noua biserică, au rămas surde, s'au executat numai decât la porunca venită din Cluj. Viitoarea biserică ortodoxă, pe care — se spune oamenilor noștri — o va face tot statul, care-i ortodox (!), are deja terenul necesar, iar pentru preotul ortodox, ce va să fie (!), s'au expropriat până acum 10 jughere și e vorba ca acest teren să se completeze în curând la numărul reglementar de 32 jughere, — în vremece pentru preotul nostru și pentru biserica lui „n'a fost de unde“ să se mai dea nimica.

Acesta e, stupid și revoltător, cazul dela Mischiu, așa cum se desprinde dintr'un proces verbal luat la 5 Iunie c. de credincioșii noștri de acolo. Scârbiți până în adâncul sufletului de aceste apucături incalificabile, aceștia ne-au trimis și nouă hotărârile la cari s'au oprit, pentruca să le strigăm durerea în față lumii întregi, cerând celor competenți, ca revenind asupra improprietărilor „ortodoxe“ lipsite de orice temei iuridic, să sprijinească în schimb siliptele lor cinstite, puse cu toată dragostea în serviciul neamului lor.

„Condamnăm — spune rezoluția acestor „credincioși — propaganda mincinoasă a acestora, cari abuzând de situațiile ce au, fac în

„sarcina averii statului promisiuni menite a „desbina poporul în chipul cel mai rușinos. „Protestăm cu toată tăria contra oricărei „încercări de-a ne seduce și nu îngăduim „nimănui să se ocupe de noi în scopul de-a „ne instrăina de biserica înaintașilor noștri. Daca înaintașii noștri iobagi, apăsai de „stăpânirea din trecut, au știut să-și facă o biserică și dacă părinții noștri au știut s'o susțină, vom susținea-o și noi, fiindcă ar fi o „rușine să ne dovedim astăzi, în țara românească, mai nemernici decum au fost ei în țară străină. Dacă în trecut nu ne-au putut abate „dela credința ce-am moștenit amenințările și „prigonirile dușmanului de veacuri, respingem „cu dispreț pe ceice cu felurite momeli cearcă „azi să ne abată dela dânsa, declarând că „dorim să rămânem pentru totdeauna credincioși devotați ai sfintei noastre biserici „române, unite pe veci cu Roma originii „noastre de sânge“.

Așa grăiesc, în numele Românilor din Mischiu, cei aproape 100 de inși cari au semnat procesul verbal și cuvântul lor hotărât și cinstit nu se poate să nu trezească de cap pe ceice, pe urma celor două suflete câștigate în chip foarte puțin onorabil, și cu deosebire pe urma pământului ce li-s'a dat în chip absolut ilegal, au crezut la Cluj, că Mischiul unit are să devină cuibul de neunire a credincioșilor noștri din părțile acelea. „Pe ceice și pe viitor vor mai căuta să ne amăgească la părăsirea credinței și la desbinare — așa spune într'alt loc manifestul dela Mischiu — îi declarăm de cei mai mari contrari ai binelui patriei și a națiunii române!“ Și atunci ne gândim, că dacă cei dela Cluj — încăpăținați cum sunt — n'ar înțelege că trebuie să-și vadă de alte treburi, lăsând în pace pe credincioșii noștri dela Mischiu, vor trebui să înțeleagă aceasta măcar organele vizate ale reformei agrare, revenind asupra măsurilor compromițătoare cari au pus în fierbere pe toți cetățenii români ai unei comune, cari niciodată nu se vor putea împăca cu o situație ce-i degradează în fața consătenilor de alt neam și de altă credință.

Gestului energic dar potolităl acestor țărani, cari neapărat pot să aștepte altă dreptate în țara românească, adaugem și noi întreagă revolta sufletului nostru, pretinzând ca din partea ministerului agriculturii să se ia cele mai aspre măsuri, pentruca chestiuni de reforma agrară, exploatare până acum în atâtea părți atât de rușinos în privința bisericii noastre, să nu mai poată servi ca mijloc pentru o propagandă detestabilă, pe care oameni fără de suflet au pornit-o și o susțin în detrimentul vădit al țării și al neamului.

Până acum am tăcut, ori dacă am spus ceva sub acest raport, am făcut-o în surdina, sperând că intervențiile Consistoarelor noastre bisericești vor putea să aducă o îndreptare a multelor mizerii ce ni-s'au făcut pe această chestiune. De acum, că lucrurile merg pare-că tot mai prost și mai sfidător, vom începe a grăi răspicat și pe față, ca ele să se cunoască în adevărata lor lumină și ca nime să nu se mai poată ascunde sub vesmântul atât de comod al întunecului.

O spunem înainte, pentruca socotim că e bine s'o facem.

Invățământul religios în noua lege școlară. Proiectul de lege al dlui Dr. Angheliescu referitor la învățământul primar de stat n'a trecut încă prin Cameră, dar — cu tot numărul mare de oratori înscriși la discuția generală — el va trece cu siguranță în cursul acestei săptămâni, fără ca în ce privește studiul religiunii să se facă vre-o schimbare a textului stabilit la Senat, unde stau arhieriei. Nici asupra altor chestiuni nu prea se vor admite modificări, după ce fiind sesiunea parlamentară pe sfârșite, nu este timp ca proiectul să se tot plimbe dela o casă la altă, asupra studiului religiunii avem însă deplină siguranță că aceasta nu se va face.

Textul de lege acceptat la Senat poate fi privit deci cu tot dreptul ca textul definitiv al legii, asupra dispozițiilor căreia credem că e bine să orientăm de pe acum pe cititorii noștri.

Ele se cuprind în următoarele două articole:

Art. 61. — Invățământul religios și moral este obligatoriu. Materia de studiu va fi stabilită de autoritățile superioare religioase, în înțelegere cu ministerul instrucțiunii.

Ea se preda, în localul școlii, două ore pe săptămână, de învățător dacă este de aceeași confesiune cu elevii, dar poate fi predată și de preot.

Când învățătorul este de altă confesiune, sau elevii aparțin mai multor confesiuni, eclestiasticii cultelor respective îngrijesc, în mod gratuit, de instrucțiunea religioasă a școlarii, rezervându-li-se ore speciale în orarul școlii, astfel ca învățământul obișnuit să nu fie tulburat în mersul său, nici școlarii să nu fie împiedecați de a veni exact la orele hotărâte — pentru predarea celorlalte lecțiuni.

În caz de nevoie, ministerul poate numi un catihet pentru instrucțiunea religioasă a copiilor după recomandarea capului religios respectiv; iar pentru controlul învățământului religiei, ministerul instrucțiunii va numi eclestiastici, la propunerea autorităților religioase ale cultelor respective.

Art. 64. — Dumineca și sărbătorile, învățătorii vor duce la biserică elevii de aceeași confesiune cu ei, spre a asista la serviciul divin și a forma coruri bisericești. —

Cu alt prilej, când, după sancționarea legii, ne vom ocupa mai pe larg de noul

aranjament al școlilor primare, vom mai reveni și asupra acestor dispoziții, cari nu prea respectă competența esclusivă a bisericii asupra învățământului religios.

In București s'au ținut 200 de predici. Așa ni-se spune într'un raport făcut de d. Mihail Berceanu, vicepreședintele Comisiunii interimare a capitalei, asupra activității culturale desfășurate la București în cursul anului trecut. Și pentruca frații dela Sibiu, cari desigur nu prea se vor bucura de această descoperire, să nu ne poată acuza de mistificare, reproducem, iată, după »Neamul Românesc» (22 Iunie) această parte a raportului: »Primăria Capitalei... a luat contact cu toți preoții și toți institutorii din capitală, cari — cu un avânt ce merită toată lauda — au ținut peste 200 conferințe și predici în biserici și au dat concerte religioase».

Străpnică activitate! Mai ales, când te gândești, că o bună parte a ei revine de sigur institutorilor și că în București sunt aproape atâtea biserici câte predici s'au ținut într'un an întreg!

Un răspuns.

In chestia donațiunii făcute de sf. Părinte al Romei bisericii noastre.

Ziarul »Patria» din Cluj publică în numărul său dela 26 Iunie c. un articol mai lung, datorit dlui Dr. Zaharia Boila, din care pentru importanța lui reținem următoarele părți:

D. Onisifor Ghibu... a lansat de data aceasta nescăi acuze fără nici un temei, a încurcat noțiunile de drept, a răstălmăcit un act al Papii și din îndrumător entuziast al unirii bisericilor, a devenit dintr'odată un spadassin al ortodoxiei intolerante din Ardeal...

D. O. Ghibu pretinde:

1. Că Papa n'a putut dona bisericii române unite biserica și mănăstirea Minorităților unguri din Cluj.

2. Că aceasta este un amestec al Papii în trebile bisericii (sic!) din Ardeal și

3. Că este o catastrofă națională.

4. Că Papa a dispus peste averea unui ord călugăresc și

5. Că, prin urmare, e detestabil, că autoritățile de stat »nu se mișcă în favorul elementului ortodox».

După cum reiese din articol și din cele citate de mine, dl O. Ghibu n'a cetit nici măcar actul de donațiune al Papii, nici n'a examinat starea dela foile fonciare, nici nu cunoaște situația de drept a bisericilor și mai vârtos nu cunoaște dispozițiile codului civil privitoare la înstrăinarea bunurilor imobile. Mă miră foarte mult, că un profesor universitar și un publicist serios, cum este el Ghibu, scrie despre o donațiune cu toată nădejde nici măcar n'a cetit actul de donațiune, ci s'a bazat pe simple informațiuni din ziare. Că vorbește despre înstrăinarea unor bunuri imobile, când nu cunoaște codul civil.

Pentru că, dacă ar fi cetit actul de donațiune, ar fi constatat imediat, că Papa n'a donat averea unui ord călugăresc, ci averea sa proprie, că bunurile imobile donate au format și formează de câteva luni proprietatea exclusivă a sf. Scaun din Roma, că nu numai Papa dela Roma, dar oricare cetățean strein poate avea avere imobilă în România și că prin urmare poate dispune liber de avutul său, așa după cum rezultă asta din codul civil și teoria asupra dreptului de proprietate.

Pentru că, dacă dl Ghibu ar fi cunoscut sau ar cunoaște situația de drept a bisericilor și confesiunilor, ar ști, că episcopiile, ordurile, fundațiunile și comunitățile confesionale pot dispune liber de avutul lor în cadrele statutului lor organic, care nu reclamă aprobarea nici unei autorități civile.

Că ce drepturi are Papa și ce drepturi are

Regele în afacerile bisericii catolice, asta nu o știm încă, deoarece acum se așteaptă încheierea concordatului, unde se vor regula aceste drepturi. Până atunci însă comentariile dlui Ghibu nu pot forma la nici un caz izvoare de drept.

Dl Ghibu vorbește de »biserica din Ardeal», în »trebile căreia» »Papa se amestecă», dar de care biserică este vorba, asta nu ne-o precizează. Și ar fi trebuit să o facă, întrucât în Ardeal sunt 7 biserici și confesiuni. Dacă dl Ghibu crede, că Papa nu are dreptul să se amestece în trebile bisericii noastre unite, apoi îi recomandăm să cerceteze cursurile școlii primare de stat din Cluj pentru a cunște, că decând și cum are acest drept Papa.

Dl Ghibu se plânge, că »autoritățile de stat nu se mișcă în favorul elementului ortodox». Dsa, care este un vajnic apărător al legalității, ne rămâne însă dator cu răspunsul, că unde este fixată în lege, în care articol, datoria, mai bine zis dreptul autorităților de stat de »a mișca în favorul elementului ortodox». Noi așa știm, că autoritățile nu se pot »mișca» decât în favorul legalității, a dreptății și a statului întreg unitar și nici decum n'au căderea să favorizeze o parte a cetățenilor. Dar mai știm și aceia, că cel puțin »pe hârtie» toate bisericile și confesiunile se bucură de drepturi egale, că cel puțin așa ar trebui să fie când este vorba de *bisericile românești surori*. Și dacă asta așa ar trebui să fie pe hârtie, atunci ne-am ruga de dl Ghibu, că măcar »pe hârtie» să nu ne dovedească raportul mașter ce este între noi și statul »ortodox».

Dl Ghibu încearcă să dovedească, firește prin fraze bombastice, că faptul în sine, că *biserica română unită* (nu care l-a ales pe Mangra, ci care l-a ales pe românul naționalist dr. V. Suci) a primit o avere de peste 20 milioane din mâni ungurești, este o catastrofă națională, cerând intervenția siguranței generale. Este oare aceasta o inconștiență sau o crimă, astăzi, când toată suflarea românească, în frunte cu M. Sa Regele și cu tot guvernul, se grăbește a da ajutoare importante școlilor din Blaj susținute de această biserică. A afirma, că întărirea bisericii românești unite este o primejdie națională, înseamnă, că am început să scriem fără nici o răspundere, numai de dragul unui succes demagogic. Atunci, când toată maghiarimea e răscolită și țipă de durere, că i-se ia aceasta avere și li-se dă Românilor, și atunci, când Papa este atăcat cu violență de toată presa ungurească, când Papa se expune pentru interesele românești, se găsește un român serios și un ziar serios, care în loc să se bucure și să cânte osanale, osândește acest gest admirabil al Papei.

Ei bine, trebuie să știe și dl Ghibu și conșoții orbiți de patima intoleranței confesionale, că noi Românii catolici ne vom apăra dreptul, credința și avutul nostru, nu numai cu vorbe, ci în caz de nevoie și cu jertfe, cari nu vor cunoaște hotar.

Dr. Zaharia Boila.

Revistă bisericească.

După vizitația canonică din părțile Sălajului, Preasfințitul Iuliu al Gherlei va participa și în acest an la *misiunile populare dela mănăstirea Bicsadului*, cari se vor ține în zilele de 10—12 Iulie, încheiându-se în ziua de Sâmpetru cu un pelerinaj impunător, la care credincioșii din părțile acelea participă cu miile.

Pentru *congresul unionist din Velehrad*, de care s'a mai făcut amintire în aceste coloane și care se va ține dela 31 Iulie la 3 August, Papa a numit ca delegat apostolic pe Mons. Marmaggi, Nuntial apostolic din Praga. Ca principal obiect al discuțiilor acestui con-

gres se numește: »Doctrina actuală a bisericilor orientale separate asupra constituției și asupra principiului unității în biserică». Un alt punct asupra căruia se va opri congresul este de se constata că »ce s'a făcut până azi și ce rămâne de făcut de acum înainte, pentru unirea bisericilor în Orientul greco-slav». Situația socială și religioasă a emigranților ruși consecințele ei asupra unirii bisericilor, asemenea va fi un important punct în programul congresului.

Marția trecută s'a întrunit de nou marele colegiu electoral, pentru a alege un nou episcop al *Dundrii de jos*. Candidatul bisericilor a fost arhiepiscopul Teofil Râmnicănean, care acesta a avut abia vre-o 60 voturi față de arhiepiscopul Cosma Petrovici Botoșăneanul, candidatul liberal, care a fost ales cu aproape 200 voturi. Faptul a supărat foarte mult pe protectorii arhiepiscopului Teofil, și gazetele anunță, că »primatul a fost însărcinat să comunice guvernului, că este pentru ultima dată când adună a se încredința scaune episcopale favorită guvernului. Iar în cazul, că nici pe viitor n'ar ține seamă de recomandările sf. Sinodului ale Consistorului bisericesc pentru astfel de demnități, clerul va refuza să mai participe la aceste alegeri». — Inregistrăm cu plăcere această atitudine, amintind doar că nu e prima dată, când se vorbește în acest fel, dar firește fără orice rezultat. »Dominațiunea» din Consistoriu se interpretează doar în sensul, că ortodoxismul e dominat, el însuși, din partea guvernului, ori dacă aceasta nu-i convine n'are decât să renunțe la ideea, de-a mai avea privilegiul »dominațiunii».

La insistențele ministrului de culte, sf. Sinod a menținut privitor la *averile bisericești din Basarabia* hotărârile anterioare, enunțând că preluarea lor să înceapă înomis la 1 Iulie c. Pentru cazul, că »Uniunea clericilor» basarabeni — care, până la unificarea bisericii ortodoxe, se socotește singură în drept de a administra —, ar refuza și acum se predea aceste averi, ministrul e hotărât, a spus dl ministru Lăpedatu, să ia cele mai drastice măsuri. Arhiepiscopul Gurie a apărut și de data aceasta legalitatea punctului de vedere al clerului basarabean, declinand dela sine răspunderea pentru agitația ce se va produce, pe urma acestei hotărâri, în clerul său, gata să meargă până la o provoca schisma, despărțându-se de Sinodul central dela București.

Cu prilejul discuției dela Senat asupra legii pentru administrarea averilor mănăstirești, aparținând ordurilor călugărești străine, mitropolitul primat a ridicat *chestia mănăstirilor de pe muntele Athos*, cerând guvernului să ia toate măsurile posibile, pentruca ortodoxismul român să poată intra acolo în drepturile sale. Chestiunea e, că nici o carte românească din cele tipărite de Sinodul român nu poate să intre acolo, fiind oprite de Grecii cari stăpânesc »sfântul munte». — Și totuși nu ne putem despărți de scumpii de Greci!

Reprezentanții diferitelor misiuni imprăștiat pe teritoriul imens al republicii chineze, s'au întrunit pela mijlocul lui Maiu, sub președinția delegatului apostolic Mons. Constantini, într'un *sinod general al Chinei la Shanghai*, pentru a discuta feluritele probleme menite a da o nouă dezvoltare vieții misionare de acolo. Au participat la acest sinod vre-o 70 de vicari și prefecti apostolici precum și alți număroși reprezentanți ai misiunilor, aparținând tuturor națiunilor cari contribuie la această mișcare. — În legătură însemnăm aici numărul vicariatelor apostolice din singuraticile pro-

vinicii ale Chinei. Este următorul: Mongolia are 5 vicariate apostolice; Manciuria 2; Tcheli 6; Chatong 3; Chansi 3; Kansou 2; Honan 4; Sutchuen 4; Houpe 5; Honnan 2; Kiangsi 4; Tchekiang 2; Foukien 2; Kiangnan 2; Yunnan, Koangsi și Thibet câte 1. În fruntea lor două dintre ele stă câte un indigen (Mons. Tcheng în Houpe și Mons. Souen în Tcheli).

Sacra Congregație de Propaganda Fide a numit de curând în fruntea prefecturii apostolice din provincia chineză Houpe de sus un minorit indigen, pâr. Odoperic Tcheng, primul *prefect apostolic chinez*. Născut la 1873, noul prefect apostolic și-a făcut noviciatul și studiile teologice în Italia. La 1902 s'a reîntors în patrie, fiind multă vreme vicerektorul seminarului indigen din Tchayuenku, iar mai târziu profesor de limba chineză la Seminarul central din Kiuchoufu. Este autorul mai multor lucrări de teologie în limba chineză și are o gramatică chineză-italiană, pentru Italienii cari vreau să învețe această limbă.

Ca și anul trecut, sf. Sinod al bisericii ortodoxe a hotărât de nou, ca în *bisericile din Basarabia* să se facă slujba religioasă numai în limba română. S'a admis totuși ca în localitățile unde sunt minorități în număr mai mare să se poată oficia, măcar în parte, și în rusește. — Rău poate sta sub raport românesc ortodoxismul din Basarabia, dacă an de an trebuie să se ia măsuri, cari totuși nu aduc nici o îmbunătățire a situației.

Știri mărunte.

Concurse. P. V. Ordinariat de Oradea-mare publică, cu termenul de 31 Iulie, concurs la parohiile *Cianalș* (prot. Barcău) și *Racova* (prot. Supurul de jos).

— Acelaș publică, cu termenul de 8 Iulie, concurs la *teologie* și la *internatele diecezane din Oradea-mare și Beiuș*, pentru cari primiriile se vor face în consistorul plenar din 10 Iulie. Ca taxă pentru internate, pe anul școlar 1923/4 s'a fixat suma de 6000 Lei.

Premiații Academiei române. În ultima ședință solemnă a sesiunii actuale a Academiei române, în care s'a și închis sesiunea, s'au publicat premiile acordate în acest an. Ele sunt următoarele: Pâr. *Dimitrie Dan* a luat cu »Mănăstirea Sucevița« un premiu »Năsturel« de 4000 Lei, iar d. *Capidan* dela Cluj cu lucrarea sa (ms.): »Elementul slav în dialectul aromân« un alt premiu »Năsturel« de 5000 Lei. Premiul »Adamachi« s'a împărțit între dșoara *Mia Frollo* (2000 Lei pentru »Fiori de flăcări«), pâr. *Teodor Murășanu* (1000 Lei pentru »Fem de jertfă«), *Al. Stamatiad* (1000 Lei pentru »Pe drumurile Damascului«), *I. Valerian* (1000 Lei pentru »Cavanele Tăcerii«). Din premiul »Păcuraru-Bianu« s'au premiat următorii: *Ioan Gorun* pentru »Obraze și măști« cu 4000 Lei; pâr. *Hodorobă* pentru »Din războiul de reîntregire« cu 3000 Lei; și *Apostol D. Culea* pentru »Literatura copiilor și șezătorile cu copiii« cu 3000 Lei. Premiul »Grig. C. Angelescu« de 4000 Lei s'a dat pentru »Dragoslavele« d-lor *Rădulescu-Codin* și pâr. *I. Rădulescu*. Tot de 4000 Lei este și premiul »Constantinidi«, acordat pâr. *Teodor Boțiș* pentru »Istoria școlii normale din Arad«. Premiul »Lazăr« de 5000 Lei l-a primit *Dr. D. Niculescu* pentru »Stomatologie«, iar un premiu »Tonceviici« de 1000 Lei s'a acordat dlui *Dr. I. Minea* pentru »Grefele țesuturilor moarte«.

Principele Carol — doctor „honoris causa“. Facultatea de drept din Cernăuți, după propunerea dlui profesor Isopescu-Grecul, a

decernat, în unanimitate prințului moștenitor Carol titlul de doctor »honoris causa« în științele juridice și politico-sociale, pentru opera sa culturală și patriotică.

Locale. Dumineca viitoare, a doua după sf. Rusalii, va *predica* în catedrală pâr. *Ioan Crișan* notar consistorial, iar Luni, la Sânziene, Reverendul *Simeon Domșa*, funcționar la oficiul arhidiecezan.

— Vinerea trecută s'a ținut »Te-Deum«-ul academiei de teologie, iar în cursul săptămânii din urmă s'au succedat *serbările obișnuite de sfârșit de an* și la celelalte institute de învățământ ale Blajului nostru. Liceul de fete a încheiat Miercuri, iar cel de băieți astăzi, urmând ca examenele de capacitate pentru clasele VIII dela ambele licee și clasa IV dela liceul de băieți, să se țină în jumătatea primă alui Iulie. Tot în acest timp s'au făcut încheierile și la școala normală, unde la examenele de capacitate a prezidat, ca exmis al guvernului, d. dr. Zaharie German, profesor la liceul de stat din Sibiu.

— Marția viitoare, în 1 Iulie, se va face *alegera noului comitet comunal* pentru Blaj și Blaj-sat, cari fuzionând vor forma pe viitor o singură comună politică. Alegerea fiind de o importanță covârșitoare pentru bunul mers al afacerilor comunale, îndemnăm pe toți să voteze numai pentru oamenii a căror trecut prezintă garanțiile necesare în ce privește corectitatea, priceperea și munca ce se cere pentru a face comunei îmbunătățirile după cari așteaptă de atâta vreme.

— Joia trecută s'a dat în sala de gimnastică a liceului de băieți un *concert* — care se va repeta și în alte centre culturale — din partea dd. Iuliu Mureșianu, Iosif Radu, Celestin Cherebețiu, și Heinz Heltmann.

Calendar pentru intelectuali. Un număr recent al ziarului »Neamul Românesc«, ocupându-se de literatura calendaristică, relevă necesitatea de a se edita și un calendar pentru clasa intelectualilor, spunând despre el următoarele lucruri vrednice de a fi luate în considerare: »Acest calendar să ne indice la fiecare zi evenimentul sau o întâmplare din viața literară românească. Să arate când s'au născut sau au murit poeții, literații și oamenii noștri de știință. Cu ajutorul acestui calendar publicațiunile noastre cotidiene sau periodice ar putea să releve importanța unei zile, scoțând în relief opera cutărui sau cutărui autor, mort sau viu, dând indicațiuni pentru cunoașterea și aprecierea autorilor. În felul acesta s'ar ține în continuă atențiune mișcarea noastră literară din trecut și din prezent. Prin critici și comentarii ale operelor apărute s'ar deștepta mereu interesul publicului pentru ele și de sigur că mulți ar cumpăra atunci o carte, la care altfel nu se mai gândesc niciodată«.

O excursie culturală în Ardeal. Ateneul popular — Tătărași din Iași, așezământ de cultură și educație în spirit național, a luat inițiativa organizării unei excursii de propagandă culturală în Ardeal, în zilele de 17—30 Iulie a. c., cu următorul itinerar: Iași—Tg.-Murăș Oradea-Mare—Arad—Timișoara—Reșița—Lugoj Alba Iulia—Blaj—Sibiu—Avrig—Brașov—Tușnad—Iași. În toate orașele vizitate se vor ține șezători culturale și serbări de înfrățire organizate de Ateneu. Excursia se face sub auspiciile fundației culturale »Principele Carol« și cu sprijinul ministerului de interne. Numărul participanților este limitat la maximum 500 persoane, din care 200 urmează a fi participanți din Bucovina și Basarabia. — Costul drumului întregii călătorii, care durează 12 zile, va fi de 600 lei de persoană. Inscriserile trebuiesc adresate, însoțite de sumele respective, la Ateneul popular-Tătărași, cel mai târziu până în ziua de 5 Iulie.

Danie americană. Curatorul bisericii noastre din Toarcia faimoasei colecte, care a fost pretinsă pe jumătate pentru ortodocșii de acolo, ne cere publicarea următoarelor șire: »Dl Ioan Fleșariu și soția sa Maria din America ne-au trimis de curând suma de 19,700 Lei, colectată de dânsii acolo pentru a ne putea procura un clopot nou pe seama bisericii noastre. Le mulțumim din tot sufletul, dorind ca bunul Dumnezeu să le întoarcă însutit. O facem în nădejdea, că I. Preasfințitul dela Sibiu nu va pretinde ca și această colectă să o împărțim cu neuniții dela noi, cum a făcut la 1921, pe motiv că banii au fost colectați atunci la București, unde nu prea sunt credincioși ai bisericii noastre«.

MULȚUMITĂ.

Toți acei prietini, rude și cunoscuți, cari la moartea fratelui și cumnatului nostru iubit

Dr. Petru Fabian

canonic, prelat papal, au binevoit a ne trimite condoleanțe, primească și pe aceasta cale mulțumitele noastre.

Dr. Alexandru Aciu

și soția

Elena n. Fabian.

Telefonul „Unirii“.

»Țara de jos«. București. Prostiile, ce le debitați în Nr. 3 (15 Iunie c.) pe marginea manifestului mirenilor noștri dela Baia-mare, sunt atât de cu coarne, încât Vă promitem că în vre-un număr apropiat o să ne ocupăm puțin de ele — pentru distracția cititorilor noștri.

R. Cluj. Știm și noi, că cele mai multe licee de stat, dela DVoastră și de aiurea, au încheiat anul înaintea liceului nostru de băieți, dovedind că ordinele dela București admit și o interpretare mai favorabilă disciplinei elevilor decât aceea care s'a dat la noi, dar aceasta este o chestiune care nu s'a discutat până acum în Consistor. Se vede însă că pe viitor va trebui să se facă, fiindcă de fapt, luptând pentru a avea o școală cât mai ideală, credem și noi, că nu prin executarea servilă a unor ordine nepotrivite cu împrejurările dela noi, se va putea atinge idealul dorit.

M. Sibiu. Că ce legătură află dd. dela »T. R.« între protestul dela Alba-Iulia contra desființării secției maghiare dela școala Ursulinelor sibiene și între protestele noastre contra identificării statului cu biserica ortodoxă în faimoasa chestie a manualelor de religie, este pentru noi o mare enigmă. Singura ei soluție o găsim în faptul că, pe cât am aflat, au început să dea și pela Dvoastră — căldurile.

S. Abrud. Abonamentele câștigate între intelectualii noștri dela DVoastră ne-au făcut o deosebită bucurie. Vremile prin cari trece biserica noastră sunt din cele mai grele și în atari împrejurări nime nu poate avea o bucurie mai mare decât văzând că intelectualii noștri înțeleg să secundeze mișcarea noastră de apărare. — Fie, ca pilda DVoastră să afe cât mai mulți imitatori!

B. București. Am primit și noi »numărul unic« (Maiu) din »Strigătul vremii« și citind »Chiemarea către toată preoțimea« făcută în cauza concordatului, regretăm din tot sufletul, că acest »răcnet« nu poate să apară mai des. Ar însemna totala compromitere a ortodoxismului. Pentru ilustrarea acestui lucru, vom da poate și noi câteva specimene.

F. Băreoa-mare. Vă mulțumim din inimă pentru bunele urări. Nu le căutăm, dar ne cade bine când vin, fiindcă au darul să ne dea nouă puteri pentru lupta ce ne așteaptă.

M. Chendilona. Din suma trimisă a rămas pe anul 1924 numai 20 Lei. Până la finea anului mai restă deci cu 100 Lei.

Of. par. Cenadul mare. Mai trimiteți 10 Lei, diferența de abonament pe 1923.

B. Orașul nou. Suma întrecătoare de 30 Lei am predat-o la locul indicat.

Dr. C. Turda. Sperăm, să fie bine și cum s'a făcut.

Preoțime!

Nou Apărut!

Predici la morți

de I. MARGA, protopop

1 expl. 35 lei, plus porto.

Se află la Librăria Anca. Cluj.

(33) 1—10

Consistorul arhiepiscopesc greco-catolic Blaj.

Nr. 2924/924.

Publicație de licitație.

Se aduce la cunoștință generală, că în ziua de *Vineri, 11 Iulie st. n. 1924 ora 10 a. m.* se va ține licitație publică, cu termen scurt, în biroul Administrației Centrale Capitulare din Blaj pentru darea în întreprindere a lucrărilor de construcție din roșu a primului lot din „Institutul Recunoștinței“.

Licitatia se va face pe serii de prețuri unitare.

Caietele de sarcini, planurile și piesele contractului, necesare pentru întocmirea seriei de prețuri, se pot consulta la subsemnata Administrație în fiecare zi de lucru între orele 10—12, dimineața, de unde se pot obține și formularele necesare pentru ofertă, cari sunt obligatoare, precum și condițiunile speciale ale licitației.

Blaj, din ședința consistorială, ținută la 28 Iunie 1924.

ss. Iosif Hossu
vicar general arhiepiscopesc.

Uzinele de fier și domeniile Reșița. S. A.

Aviz.

Se aduce la cunoștința d-lor acționari, cari au subscris acțiuni la emisiunea IV-a a societății noastre, că în ziua de 30 Iunie 1924, urmează a se efectua vărsământul al doilea în suma de lei 300 de fiecare acțiune subscrisă.

Acest vărsământ va putea fi de asemenea achitat prin compensațiune cu cuponul exercițiului 1923 al acțiunilor provizorii, care va fi acceptat în valoarea dividendului de lei 127.25. Posesorii chitanțelor definitive asupra acțiunilor emisiunii a III-a realizată în 1923, și cari nu participă decât la jumătate beneficiul net al exercițiului 1923, pot întrebuița dividendul de lei 63.25 ce revine asupra acțiunii. Pentru acțiunile acestei ultime categorii, achitarea dividendului pe cale de compensație, va fi constatată prin aplicarea unei ștampile. Cuponul acțiunilor, ale căror posesori sunt străini locuind în străinătate, nu va fi acceptat decât pentru valoarea de lei 120.50 resp. 58.75, dat fiind majorarea impozitului asupra dividendului acestor acțiuni.

În caz, că acționarul nu va efectua vărsământul la data fixată va avea de plătit dobânzi moratorii de 16%, societatea rezervându-și dreptul de a proceda în caz de neplătă la termen, conform dispozițiilor prevăzute de lege și de statute.

Consiliul de Administrație.

Uf, ce urit!

Uf, ce urit!!

UF, CE URIT!!!

dacă se arată peri pe fața femeii. Singurul mijloc, care îi îndepărtează repede și sigur este

„Depilatorul englez”

prin a cărui întrebuițare părul se stirpește cu totul de pe față și brațe, încât nici locul nu i-se mai cunoaște, lăsând pielea moale și curată.

— Preț 30 Lei. — Trimitere discretă!

Se poate avea singur la:

Farmacia Dr. BIRO—CLUJ.

VASILE HOZA

Prăvălie românească.

SIBIU, PIATA HUET Nr. 6.

Tot felul de articole ale branșei de manufactură.

Mare asortiment de

Odăjdii bisericești, Prapori, Cadelnițe șcl.

Prețurile cele mai solide!
Poftiți și Vă convingeți!

(32) 3-3

La un Institut

de educație din Blaj se caută, pentru a fi angajat imediat, ori cel mai târziu pe ziua de 1 Septembrie 1924:

Un Bucătar sau O Bucătăreasă capabili de a conduce o cină pentru 180 persoane.

Ofertele, cuprinzând condițiile de angajament, situația familiară, precum și eventuale atestată de serviciu de până acum, se vor adresa la redacția acestui ziar, cel mai târziu până la 30 Iunie c

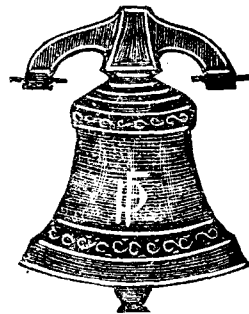
CLOPOTE

Și obiecte bisericești fără bani,

garantate
pentru 50 ani!

găsiți numai la:

prima fabrică
de clopote din
România mare

Frații D. W. Popescu & Comp.

Strada Ioan Maiorescu Nr. 9.

BUCUREȘTI. (70) 34-552

Furnizorii Curții Regale și al sfințelor mitropolii, episcopii și biserici din România întreagă.

Știre medicală. Dl. Dr. George Bucu, medic univ. specialist în boale de femei și mamos, s'a stabilit în Blaj și a început consultațiile în strada Reg. Ferdinand Nr. 39 între orele 10—12 și 3—5. (61) 2-22.

Citiți și răspândiți:

□ „UNIREA!” □

„Unirea”

Nu-i iertat să lipsească de pe masa nimănui.

Abonamente se pot face oricând!

CUM NE CURĂTIM SANGELE ȘI NE ÎNTĂRİM TRUPUL
BROSURĂ INTERESANTĂ. NU TREBUIE SĂ LIPSEASCĂ DIN NICI O CASĂ. GRATUIT CONTRA SUMEI DE 1 LEU PENTRU PORTO.
CEREȚI LA FARMACIA VOREL DIN PIATRA-NI.

CUM NE VINDECAM DE REUMATISM ȘI GUTTA
BROSURĂ INTERESANTĂ. NU TREBUIE SĂ LIPSEASCĂ DIN NICI O CASĂ. GRATUIT CONTRA SUMEI DE 1 LEU PENTRU PORTO.
CEREȚI LA FARMACIA VOREL DIN PIATRA-NI.

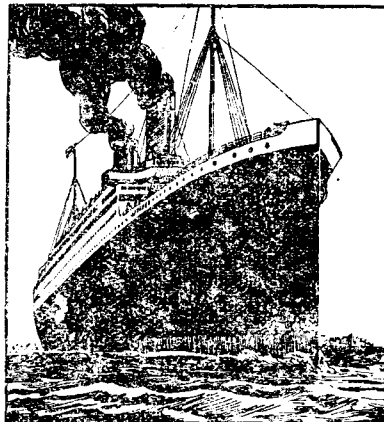
THE ROYAL MAIL LINE

FONDATA ÎN ANUL 1839.

Celea mai nouă și moderne vapoare cu trei și patru elici.

CANADA și AMERICA

Vaporul „ORKA” pleacă în Halifax Canada din Cherbourg în 3 Iunie 1924.

Vaporul „Orduna” pleacă în Halifax Canada din Hamburg Cherbourg în 13 Mai 1924.

Calătorește comod și cu vapoare luxoase, rapide, cine merge în *Brazilia, Argentina, Uruguay, Peru, Chile, Cuba, Africa de sud și Apusană etc. etc.*

(81) 35-50

În fiecare săptămână pornesc vapoare din

Hamburg, Southampton, Liverpool, Cherbourg, La-Rochelle-Pa-Lice.

Cereți deslușiri cu încredințare pentru viza pașapoartelor sau altor formalități dela „Compania Tranzit” București, Calea Griviței 153. Sucursala Timișoara: Hotel Corona. Sucursala Arad: str. Colonel Paulian 11.

Bani trimiși din America, Canada și Argentina îi aveți în timp de 8 zile fără nici un onorar.